

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III.ÚS 291/2011-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., K., zastúpenej advokátkou JUDr. E. G. H., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 61/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. mája 2011 doručená sťažnosť M. M., K., (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. E. G. H., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 61/2009.

Zo sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľka je účastníčkou konania sp. zn. 15 C 61/2009, v ktorom sa domáha určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi. Konanie začalo jej návrhom z 1. decembra 2008 podaným na Okresnom súde Košice I. V sťažnosti ďalej sťažovateľka uvádza postup súdu v danej veci:

„... Predmetná vec bola dňa 20. 03. 2009 postúpená Okresnému súdu Košice - okolie. Následne Okresný súd Košice okolie vo veci vôbec nekonal a to až do 01. 02. 2010, teda začal konať vo veci až potom, ako som podala sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi Okresného súdu Košice - okolie. Aj po podaní sťažnosti predsedovi Okresného súdu Košice okolie však dochádzalo zo strany Okresného súdu Košice okolie k prietahom v konaní. Poučenie o procesných právach a povinnostiach mi bolo doručené až 16. 6. 2010, teda 1 rok a 3 mesiace po postúpení spisu zo strany Okresného súdu Košice I. Žalovaný v treťom rade J. M. L. doručil svoje vyjadrenie k žalobe Okresnému súdu Košice - okolie dňa 01. 07. 2010, pričom mne bolo toto vyjadrenie zo strany konajúceho súdu doručené na vyjadrenie až 29. 11. 2010, teda 4 mesiace potom, ako bolo toto vyjadrenie doručené Okresnému súdu Košice okolie. Dňa 14. 12. 2010 som doručila súdu svoje vyjadrenie k podaniu odporcu a od toho momentu, teda 5 mesiacov Okresný súd Košice okolie vo veci riadne nekonal a nevytýčil termín pojednávania. Opäť vykonával len jednoduché procesné úkony, ako napr. zisťovanie adresy, čo nepokladám za konanie príslušného súdu bez prietahov. Mám pritom zato, že tu popísané úkony sú úkonmi základnými a jednoduchými a nevyžadujú si takéto časové odstupy.“

Sťažovateľka podala 27. januára 2010 sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu, ktorý na ňu do podania ústavnej sťažnosti ešte nereagoval.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Košice okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 61/2009 porušil právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Okresnému súdu Košice okolie sa v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 61/2009 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1 000 €, ktoré je jej Okresný súd Košice okolie povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Košice okolie je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 165,17 € do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľov.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, a tiež porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 61/2009.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02).

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažnosť sťažovateľky pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 61/2009 je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 199/02, II. ÚS 1/05, III. ÚS 300/06)

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že konanie bez zbytočných prietáhov nemožno presne časovo ohraničiť (II. ÚS 26/95) a že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. m. m. IV. ÚS 147/04)

V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovet (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01).

Opísaný skutkový stav neindikuje podľa názoru ústavného súdu možnosť prijatia záveru o takom postupe okresného súdu, z ktorého by bolo možné vyvodzovať vecnú súvislosť s označeným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 57/09). Ústavný súd konštatuje, že aj keď namietaný postup okresného súdu v posudzovanom období nebol z hľadiska plynulosti konania

a efektívnosti ním uskutočnených úkonov optimálny, zásah takejto intenzity do sťažovateľom označených základných práv však v tomto štádiu namietaného konania nesignalizuje.

Ústavný súd k veci zároveň dodáva, že v prípade, ak by okresný súd pokračoval v nečinnosti, resp. neefektívnom postupe vo veci, mohlo by to v budúcnosti viesť k porušeniu základných práv sťažovateľky a k úspešnému uplatneniu ochrany jej práva v konaní pred ústavným súdom.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2011